

BELEIDSVORNMENS SAVAN: 2012-2016

Versie 24 april 2012

Media en Interculturele Beeldvorming: een nieuw totaalconcept.

Visie

De wereld wordt steeds kleiner. We zien hoe mensen zich vrijwillig of gedwongen over grote afstanden bewegen en massamedia suggereren een wereld die meer en meer tot een *global village* wordt. Ook bedrijven slaan hun vleugels uit en strijken neer in verre oorden. De verhoudingen tussen wat traditioneel arme en rijke landen waren, veranderen razendsnel. Kortom, globalisering verandert de wereld.

Globalisering confronteert ook culturen met elkaar en dat gaat niet zonder slag of stoot.

Botsingen vinden op alle niveaus plaats. Van de zogenaamde *clash of civilisations* op macroniveau, toenemend nationalisme en onderdrukking van culturele minderheden op mesoniveau tot de stigmatisering van migranten en asielzoekers op microniveau.

Maar behalve een aanleiding tot onbegrip, conflict en onderdrukking, kan kan cultuur ook een bron van creativiteit zijn. (Vgl. *Our Creative Diversity*, Unesco). Daarvoor is behalve een open attitude ook kennis en bekendheid nodig. Die kennis wordt met name bepaald en doorgegeven door de (massa) media. Beeldvorming in die media kleurt de manier waarop groepen tegen elkaar aankijken. Omdat ze vaak uitgaan van bestaande beelden, ligt stereotypering daarbij op de loer. Omgekeerd kunnen media ook een belangrijk middel vormen tegen polarisatie door de nuanceren van bestaande vooroordelen.

Antropologie is de studie van cultuur en culturen. Zij richt de blik op sociale werkelijkheden binnen en buiten de eigen maatschappij en probeert die te beschrijven en te analyseren vanuit een langdurige en diepgaande bekendheid met de mensen en hun samenlevingsvormen. Cultuurdocumentatie, maatschappelijke discussie, cultuurkritiek en cultuurfilosofische vragen vormen daarbij de inspiratie; diepgang is het uitgangspunt. Vertellers uit culturele groepen en serieuze, sociaal geïnteresseerde onderzoekers bieden bevrijdende, onthullende en confronterende visies die leiden tot nieuwe inzichten en nieuwe creativiteit. Zij kunnen mensen en culturen verbeelden en verbinden.

In onze visie is het daarom van belang de antropologische blik meer te laten doordringen in de media. Omgekeerd helpt de antropologische blik om te begrijpen hoe hedendaagse media functioneren. Op dat raakvlak manifesteert SAVAN zich dan ook.

Daarbij roepen we soms de hulp in van de kunstenaars. Want kunst kan ons een spiegel voorhouden en een kritische reflectie op beeldvorming genereren. Die kunst kan de antropologie inzetten bij pogingen om de processen achter de beeldvorming te begrijpen en in perspectief te zetten.

Vanuit deze visie heeft SAVAN een missie en een ambitie en doelstelling geformuleerd.

Missie

Door middel van discussie en het geven van context kennis vergroten en daarmee nuance brengen in de beeldvorming in media over culturen en samenlevingen.

Ambitie en doelstelling

SAVAN wil als transmediaal platform mensen samenbrengen voor kritische reflectie over culturele beeldvorming. Daarbij bedient zij zich van de uitgangspunten van de antropologie en combineert zij antropologie, media en kunst. Dit geldt zowel op nationaal als op internationaal terrein.

Doelgroep

SAVAN richt zich op zowel experts als breder geïnteresseerden.

Het gaat hier met name om:

- makers
- Jonge academische en artistieke talenten
- studenten humanoria
- Opinie –en beleidsmakers
- thematisch geïnteresseerden: door een etnisch diverse programmering met terugkerende aandacht voor thema's die van belang zijn voor grote minderheidsgroepen (Surinamers, Antillianen, Molukkers, Chinezen, Turken, Marokkanen etc) trekken activiteiten veel kader uit deze groepen.

Producten en Platform Activiteiten:

De belangrijkste activiteiten van SAVAN in Nederland zijn: Cineblend, Beeld voor Beeld en De Adrian Gerbrands Lecture. Internationale activiteiten zijn: Beeld voor Beeld – Bogota en CAFFE, een samenwerking van Europese documentaire festivals. Alle activiteiten worden gecommuniceerd via een website en nieuwe media. De website zelf heeft een functie voor interactie en verdieping.

Cineblend:

Een maandelijkse discussieavond met makers over de documentaire cinema, visuele antropologie en maatschappelijke processen. Cineblend fungeert als een fysieke plek voor reflectie, debat en sociale interactie.

Cineblend heeft zich bewezen als een succesvolle en herkenbare formule, met een duidelijk eigen dynamiek door de maandelijks terugkerende frequentie, de aandacht voor actuele nationale discussies, de laagdrempeligheid en de informele sfeer. Met gemiddeld 80 bezoekers per avond is Cineblend uitermate goed bezocht voor een dergelijke debatavond. Afgezien van het aantal bezoekers is het belangrijk dat sleutelfiguren uit de verschillende gemeenschappen betrokken zijn bij de organisatie van de bijeenkomsten. Veel vertegenwoordigers van de diverse gemeenschappen hebben aangegeven dergelijke debatavonden die georganiseerd worden buiten hun eigen kring hard nodig te hebben, en behalve Cineblend is er geen plaats waar op deze manier de problematiek van beeldvorming bespreekbaar wordt gemaakt. De samenwerkingsverbanden met een breed palet van organisaties moeten uitgebreid en structureel worden.

Beeld voor Beeld:

Een jaarlijks festival met de nieuwste hoogwaardige documentaires op het gebied van interculturele beeldvorming. Beeld voor Beeld fungeert als fysieke plek voor consumptie, reflectie, debat en sociale interactie.

De vertoningen worden gevolgd door uitgebreide nagesprekken met de makers, experts en het publiek. Het festival moet wel meer publiek, maar in ieder geval meer aandacht, bekendheid en

publiciteit krijgen. Het festival moet bekendheid krijgen als DE plek waar de nieuwste documentaires op het gebied van interculturele beeldvorming worden vertoond gekoppeld aan relevante en belangrijke nagesprekken. Er is al een informele samenwerking met festivals die thematisch verwant zijn aan Beeld voor Beeld, zoals Movies that Matter, Latijns –Amerikaans Film Festival, Africa in the Picture, Iraans Film Festival, CineMasia en IDFA. Deze samenwerking zou in de toekomst geformaliseerd kunnen worden.

De “Adrian Gerbrands lecture”:

Een jaarlijks terugkerende lezing voorafgaand aan Beeld voor Beeld in het Museum Volkenkunde in Leiden. De lezing fungeert als de wetenschappelijke pendant van Beeld voor Beeld en Cineblend, waar de problematiek van media en interculturele beeldvorming vanuit wetenschappelijke hoek wordt benaderd. Een fysieke plek voor reflectie en debat.

SAVAN Internationaal:

In Bogotá, Colombia, wordt jaarlijks een Latijns -Amerikaanse editie van Beeld voor Beeld georganiseerd, in samenwerking met een aantal Colombiaanse universiteiten. Het festival richt zich, meer dan in Nederland, voornamelijk op studenten van de verschillende universiteiten. Beeld voor Beeld is als verplicht onderdeel opgenomen in het studieprogramma van enkele universiteiten, en met name van de departementen sociale wetenschappen. Het festival vertoont voor het grootste deel films uit de regio zelf, met dezelfde problematiek als het festival in Nederland, namelijk interculturele beeldvorming. De ervaring heeft uitgewezen dat het belangrijk is om aan te sluiten bij de lokale leefwereld van de vaak jonge studenten. Doordat het festival wordt georganiseerd vanuit Nederland is er nauwelijks sprake van politieke inmenging en zijn we in principe vrij om te programmeren wat we willen, ook politiek gevoelige documentaires. Daardoor heeft het festival de potentie om uit te groeien tot een belangrijke speler in Latijns –Amerika, juist door die onafhankelijkheid. De Nederlandse ambassade steunt het festival al enkele jaren.

CAFFE is een mede door SAVAN opgericht Europees samenwerkingsverband van momenteel 13 documentaire festivals op het gebied van interculturele beeldvorming. Twee keer per jaar vindt er een bijeenkomst plaats van verschillende festivaldirecteuren.

De directeur van SAVAN verzorgt regelmatig gastprogrammeringen op buitenlandse festivals (Parijs, Rio de Janeiro, Ljubljana, Ankara, Trento), of is lid van de jury in dergelijke festivals (Parijs, Boedapest, Belgrado).

SAVAN zet in op meer samenwerking met partnerorganisaties in andere landen, zoals Tsjechië, Polen, India, Suriname en de voormalige Nederlandse Antillen.

Website:

De website heeft een aantal functies: een virtuele plek voor debat, verdieping en sociale interactie. Maar ook een kanaal voor vertoning alsmede een archieffunctie. Er wordt een website ontwikkeld die niet alleen maar aanvullend of informatief is, maar een gelijkwaardige positie inneemt als medium naast het festival en de verdiepingsavonden. De website moet een platform voor discussie en reflectie over media en interculturele beeldvorming worden, direct gekoppeld aan het festival en de verdiepingsavonden. Niet alleen moeten er, zoals nu,

achtergrondartikelen en verslagen op de site staan, ook moeten er films te zien zijn (bijvoorbeeld de films waarvan op Cineblend fragmenten te zien zijn), en moeten er interactieve mogelijkheden voor discussie over de vertoonde films geboden worden. Daar is nu al een begin mee gemaakt: er staan achtergrondartikelen en verslagen alsmede foto's op de website van SAVAN, op de website van Beeld voor Beeld zijn trailers te zien van (een groot deel van) de vertoonde films.

In de context van www.savan.nl zal er een dynamisch en interactief community portal ontwikkeld worden. Centraal staat de deelname van het publiek/bezoeker door middel van *discussie, reflectie en virtuele activiteit*. Daarbij wordt gebruik gemaakt van verschillende reeds door onze partner Stg. DocsOnline ontwikkelde media toepassingen, beproefde online marketing strategieën en het DRM (Digital Rights System) systeem.

Overige activiteiten

Service Producten:

SAVAN heeft een groot en breed archief van meer dan 5000 films. Elk jaar komen daar zo'n 600 films bij. Een deel van het archief is opgeslagen bij de Universiteit van Amsterdam, voor het resterende deel wordt ruimte gezocht bij de Universiteit Leiden. Behalve fysieke opslag moet het archief ook toegankelijk gemaakt worden voor educatieve doeleinden. Een deel van het archief is ook opgenomen in SurfNet, het interactieve kennisnet van de verschillende universiteiten, hogescholen en research centra in Nederland en Vlaanderen.

Samen met Docs Online zullen we een bestand van films opbouwen die men kan bekijken via de site van SAVAN /Beeld voor Beeld.

Een ander service product van SAVAN is de distributie van de aanwezige films. Door de samenwerkingsverbanden met het digitale documentairekanaal van de Publieke Omroep Holland Doc 24 en het digitale documentairekanaal Docs Online vinden de in het archief aanwezige films hun weg naar een bredere verspreiding, met name digitaal. Ook bij gastprogrammeringen, zowel internationaal als nationaal, wordt geput uit de bij SAVAN aanwezige films. Te denken valt aan museumtentoonstellingen, themaprogramma's bij andere festivals of lezingen in het culturele veld. SAVAN fungeert daarmee als kenniscentrum voor de levering van audiovisuele kennis alsmede als ambassadeur van de filmmakers.

SAVAN fungeert als bemiddelaar van expertise op het gebied van interculturele beeldvorming. Door het grote aantal contacten kan SAVAN een bestand opbouwen van experts die geraadpleegd kunnen worden bij de organisatie van congressen, seminars, maar ook als sprekers kunnen fungeren bij mediaprogramma's.

Educatieve Activiteiten:

Er wordt samengewerkt met de educatieve afdeling van het Tropentheater bij het ontwikkelen van lespakketten met gebruik van audiovisuele middelen. Ook worden er workshops met gerenommeerde filmmakers georganiseerd, veelal tijdens het Beeld voor Beeld festival. Er moet gekeken worden naar de mogelijkheid van talentontwikkeling, bijvoorbeeld door het geven van opdrachten aan jonge kunstenaars of filmmakers. Er worden stageplekken voor studenten tijdens de organisatie van het festival of de Cineblend –avonden gecreëerd. Tijdens het festival maken studenten van de universiteit of hogescholen korte filmpjes over het festival die op de website geplaatst worden.